

Splošni pogoji poslovanja s posebno nakaznico

1. Namen

Splošni pogoji poslovanja s posebno nakaznico (v nadaljevanju: SPP) določajo minimalne skupne pogoje bank – članic sheme v razmerju do komitentov glede poslovanja s posebno nakaznico (v nadaljevanju: PN).

S SPP se določajo minimalni skupni elementi razmerij med:

- banko in naročnikom PN;
- banko in upravičencem.

S SPP se zlasti ureja:

- način in roke zagotavljanja podatkov;
- način in roke nakazovanja kritja;
- način, višino in roke zaračunavanja nadomestil ter
- način in roke reševanja reklamacij.

Banka lahko s svojimi pogoji natančneje določi pravila poslovanja s PN, ki ne smejo biti v nasprotju s temi pogoji. V tem primeru veljajo splošni pogoji banke.

Izjema so PN, ki jih izdajajo neposredni in posredni uporabniki državnega proračuna ali Banka Slovenije in jih ureja posebna pogodba oz. sporazum, sklenjen z Združenjem bank Slovenije.

2. Pomen izrazov

Izrazi, uporabljeni v tem dokumentu, imajo naslednji pomen:

- **banka izdajateljica:** banka, ki v svojem imenu ali po nalogu naročnika izda PN;
- **komitent:** pravna in fizična oseba, ki ima račun odprt pri katerikoli banki;
- **naročnik PN:** pravna ali fizična oseba, ki sklene z banko pogodbo o izdaji PN;
- **posredniška banka:** banka, ki izplača PN in posreduje podatke banki izdajateljici;
- **upravičenec:** oseba (upnik, prejemnik plačila), ki prejme denarna sredstva z unovčenjem PN.

3. Pravne podlage

Banka sklene z naročnikom pogodbo o izvajanju storitev PN v imenu in za račun vseh bank podpisnic Dogovora o načinu poslovanja s plačilnimi instrumenti: posebno položnico, posebno nakaznico, direktno obremenitvijo, direktno odobritvijo in trajnim nalogom (v nadaljevanju: Dogovor). Banka pred sklenitvijo pogodbe izroči naročniku PN izvod SPP.

4. Opis instrumenta posebna nakaznica

PN je standardiziran debetni papirni plačilni nalog, ki ga upravičencu izstavi banka izdajateljica z namenom izplačila denarnih sredstev.

Obrazci morajo biti natisnjeni pri eni izmed tiskarn, ki so uvrščene na seznam, objavljen na spletni strani Združenja bank Slovenije in izpolnjeni v skladu s predpisanim standardom obrazca PN, objavljenim na spletni strani Združenja bank Slovenije.

Upravičenec lahko zahteva izplačilo v gotovini ali pa kot nakazilo sredstev na svoj račun.

Strokovni odbor za spremljanje izvajanja dogovora za NPI določi mejni znesek PN, ki ga lahko izplača katerakoli banka v Sloveniji. Če PN glasi nad tem zneskom, ga lahko izplača banka, pri kateri ima upravičenec odprt račun oz. banka izdajateljica.

5. Način uporabe instrumenta posebna nakaznica

Naročnik PN mora izpolniti naslednje pogoje:

- podpisati pogodbo z izbrano banko izdajateljico PN;
- sprejeti SPP.

5.1. Pogodba med naročnikom PN in banko izdajateljico

Naročnik PN sklene z banko izdajateljico pogodbo, na podlagi katere izda banka izdajateljica upravičencem PN v obsegu nakazanega kritja. Pogodbo o izdaji in izplačilu sredstev na podlagi PN lahko sklene naročnik PN s katerikoli banko podpisnico Dogovora. Naročnik PN ima lahko sklenjene pogodbe o izdaji PN z več bankami, podpisnicami Dogovora.

S pogodbo se banka izdajateljica in naročnik PN dogovorita o:

- pogojih izdaje PN;
- načinu zagotavljanja kritja za izdane PN;
- načinu zagotavljanja podatkov za izdajo PN;
- načinu zagotavljanja podatkov o izplačanih PN;
- višini, načinu in rokih zaračunavanja nadomestil.

5.2. Izplačilo posebne nakaznice

Banka, podpisnica Dogovora, izplača PN pod naslednjimi pogoji:

- da je PN izdana in izpolnjena v skladu s standardi in na dogovorjenem obrazcu;
- da znesek na PN ne presega mejnega zneska za izplačilo nakaznice, ki ga določi Strokovni odbor za spremljanje izvajanja dogovora za NPI. Če znesek PN presega mejni znesek, znesek PN lahko izplača samo banka izdajateljica oz. banka, pri kateri ima upravičenec odprt račun;
- da izplačilo zahteva oseba, ki je do izplačila upravičena;
- da ni potekel rok za unovčenje;
- da je znesek naveden v domači valuti.

6. Pravice in obveznosti

6.1. Pravice in obveznosti naročnika PN

Naročnik PN zagotovi kritje za izplačila PN banki izdajateljici v rokih in na način, ki ga v pogodbi dogovori z banko izdajateljico.

Podpisnika pogodbe se dogovorita, da bo naročnik PN banki izdajateljici plačal stroške za opravljene storitve plačilnega prometa za posamezno PN v višini in na način, ki ga določita s pogodbo.

6.2. Pravice in obveznosti banke izdajateljice PN

Banka izdajateljica izda PN v skladu z navodili in standardi.

Banka izdajateljica jamči za izplačilo PN v znesku in do roka, ki je dogovorjen s pogodbo z naročnikom PN in je naveden na PN.

Banka izdajateljica izplača PN ne glede na višino zneska (tudi nad mejnim zneskom za izplačilo nakaznice).

Banka izdajateljica lahko zavrne plačilo PN posredniški banki:

- če je PN izplačala osebi, ki do izplačila ni bila upravičena;
- če je PN izplačala po poteku roka unovčljivosti;
- če je opravila izplačilo na podlagi ponaredka obrazca PN.

Banka izdajateljica o izvršenih in neizvršenih izplačilih PN obvešča naročnika PN v skladu s pogodbo. Ob izgubi PN vodi vse postopke banka izdajateljica.

Banka izdajateljica je dolžna posredniški banki plačati:

- kritje za izplačane PN na dan prejema podatkov o izplačanih PN;
- provizijo v skladu z Dogovorom.

6.3. Pravice in obveznosti posredniške banke

Posredniška banka posreduje podatke o izplačanih PN na standardiziran način v Zbirni Center.

6.4. Pravice in obveznosti upravičenca

Upravičenec ob izplačilu PN dokaže svojo identiteto z veljavnim osebnim dokumentom oz. se identificira kot nadomestna oseba, upravičena do izplačila (če je tako dogovorjeno med banko izdajateljico in naročnikom PN oz. proračunskim uporabnikom).

Upravičenec potrdi prejem gotovine s svojim podpisom na prednji strani PN.

V primeru poteka roka za izplačilo, izgubi ali poškodovanju PN se upravičenec obrne na izdajatelja PN.

7. Reklamacije

Banka rešuje reklamacije skladno s svojimi navodili o reševanju reklamacij in veljavno zakonodajo.

Reklamacije upravičencev glede višine zneska PN rešuje naročnik PN. Reklamacije upravičencev glede izplačila PN rešuje posredniška banka. Reklamacije naročnika PN v zvezi s posredovanjem podatkov o izplačanih PN rešuje banka izdajateljica.

8. Prehodne in končne določbe

Vse informacije in podatki, ki se nanašajo na poslovanje s PN, so zaupne narave. Banka se zavezuje, da jih bo obravnavala kot poslovno skrivnost, osebne podatke upravičencev pa v skladu z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov.

Banka lahko v skladu z veljavnimi predpisi in s svojo poslovno politiko spremeni te SPP, o čemer mora naročnika PN seznaniti. Če naročnik PN ne soglaša s spremembami SPP, lahko odpove pogodbo. Če naročnik PN v roku 30 dni ne prekine pogodbe, se smatra, da sprejema nove SPP.

Ti SPP veljajo od oktobra 2007.